EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 02 28
COM(2020) 72 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl esamos padėties rengiantis visapusiškai įgyvendinti naujuosius Šengeno informacinės sistemos (SIS) teisinius pagrindus pagal Reglamento (ES) 2018/1861 66 straipsnio 4 dalį ir Reglamento (ES) 2018/1862 79 straipsnio 4 dalį

1. ĮVADAS

2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė tris naujus reglamentus dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo[1]. Naujaisiais SIS reglamentais praplėsta SIS taikymo sritis ir funkcijos, jas papildant:

- naujomis perspėjimų kategorijomis ir papildomomis esamų perspėjimų kategorijų suteikiamomis galimybėmis;
- SIS perspėjimuose pateiktų duomenų kategorijų išplėtimu;
- naujomis techninėmis galimybėmis;
- naujais biometriniais pajėgumais;
- platesne prieiga prie SIS perspėjimų nacionaliniu ir Europos lygmenimis.

Naujosios nuostatos turi būti įgyvendintos skirtingais etapais. Reglamentuose nustatyti tokie įgyvendinimo etapai:

1) **I įgyvendinimo etapas** (turi būti parengtas vykdyti iki **2019 m. pabaigos**)**:** Europolo ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros[2] išsiųstų būrių (grupių) nariams suteikiama prieiga prie visų kategorijų SIS perspėjimų;

2) **II įgyvendinimo etapas** (turi būti parengtas vykdyti iki **2020 m. pabaigos**): visos valstybės narės paieškai pagal pirštų atspaudus SIS atlikti gali naudotis automatine pirštų atspaudų identifikavimo sistema (AFIS);

3) **III įgyvendinimo etapas** (turi būti parengtas vykdyti iki **2021 m. pabaigos**): visiškai įgyvendintos visos naujųjų SIS reglamentų nuostatos.

Atsižvelgiant į tai, naujuosiuose reglamentuose numatyta, kad **ne vėliau kaip 2021 m. gruodžio 28 d.** Komisija turi priimti sprendimą ir nustatyti datą, nuo kurios SIS pradės veikti pagal naujuosius reglamentus. Kad būtų pasiektas šis tikslas, reikia, kad iki to laiko

---

[1] 2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1860 dėl Šengeno informacinės sistemos naudojimo neteisėtai esančių trečiųjų šalių piliečių grąžinimui (OL L 312, 2018 12 7, p. 1);
2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1861 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo patikrinimams kertant sieną, kuriuo iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir iš dalies keičiamas bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1987/2006 (OL L 312, 2018 12 7, p. 14);
2018 m. lapkričio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1862 dėl Šengeno informacinės sistemos (SIS) sukūrimo, eksploatavimo ir naudojimo policijos bendradarbiavimui ir teisminiam bendradarbiavimui baudžiamosiose bylose, kuriuo iš dalies keičiamas ir panaikinamas Tarybos sprendimas 2007/533/TVR ir panaikinamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1986/2006 ir Komisijos sprendimas 2010/261/ES (OL L 312, 2018 12 7, p. 56).

[2] Pagal naujuosius SIS reglamentus 2016 m. rugsėjo 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2016/1624 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo iš dalies keičiamas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/399, 2 straipsnio 8 ir 9 punktuose nurodytų būrių (grupių) nariai turės teisę atlikti SIS saugomų duomenų paiešką ir juos gauti, kiek tai būtina vykdant jų užduotis ir konkrečios operacijos veiklos planą. Pagal 2019 m. lapkričio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2019/1896 dėl Europos sienų ir pakrančių apsaugos pajėgų, kuriuo panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1052/2013 ir (ES) 2016/1624, Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra teikia operacinę paramą išsiųsdama Europos sienų ir pakrančių apsaugos nuolatinį korpusą ir iš jo narių suformuodama sienų valdymo būrius, migracijos valdymo rėmimo grupes ir grąžinimo grupes.

- būtų priimti visi būtini įgyvendinimo aktai;
- valstybės narės būtų informavusios Komisiją, kad jos priėmė būtinas technines ir teisines priemones, ir
- agentūra eu-LISA būtų pranešusi Komisijai, kad sėkmingai užbaigė visą bandomąją veiklą.

Reglamento (ES) 2018/1861 66 straipsnio 4 dalyje ir Reglamento (ES) 2018/1862 79 straipsnio 4 dalyje Komisija raginama kasmet teikti Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl esamos padėties, rengiantis visapusiškai įgyvendinti naujuosius SIS reglamentus.

Pirmoje tokioje padėties ataskaitoje taip pat aprašomi nuo 2019 m. sausio 1 d. iki 2019 m. rugsėjo 30 d. Komisijos, agentūrų ir valstybių narių atlikti parengiamieji darbai. Ji grindžiama klausimynus užpildžiusių valstybių narių ir agentūrų pateikta informacija, taip pat posėdžių ir praktinių seminarų metu gautais rezultatais.

2. ESAMA PADĖTIS, RENGIANTIS ĮGYVENDINTI NAUJUOSIUS SIS REGLAMENTUS

2.1. Suinteresuotieji subjektai

Kad iki 2021 m. pabaigos naujieji SIS reglamentai būtų visiškai įgyvendinti, įvairūs suinteresuotieji subjektai turi glaudžiai bendradarbiauti.

Komisijai tenka atsakomybė stebėti įgyvendinimo procesą, užtikrinti, kad teisės nuostatos būtų įgyvendinamos tinkamai ir suderintai, taip pat priimti būtinus įgyvendinimo ir deleguotuosius aktus.

Agentūrai eu-LISA tenka atsakomybė kurti centrinę SIS ir Ryšių infrastruktūrą, be kita ko, rengiant technines specifikacijas, atliekant bandymus ir užtikrinant, kad naujoji SIS pradėtų veikti iki nustatytų terminų.

Valstybėms narėms tenka atsakomybė kurti savo nacionalines sistemas, atsižvelgiant į pokyčius centrinėje SIS, taip pat užbaigti visus būtinus teisinius ir procedūrinius parengiamuosius darbus, susijusius su SIS duomenų ir papildomos informacijos tvarkymu, pagal naujuosius SIS reglamentus.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai, Europolui ir Eurojustui tenka atsakomybė užtikrinti, kad būtų atlikti visi parengiamieji darbai ir patvirtintiems naudotojams sudarytos sąlygos naudotis SIS duomenimis pagal naujuosius SIS reglamentus.

2.2. Komisija

2.2.1. Veiklos koordinavimas ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas

2019 m. sausio mėn. Komisija sukūrė ekspertų iš valstybių narių kompetentingų institucijų ir ES agentūrų tinklą, kurio paskirtis – koordinuoti veiklą ir padėti Komisijai atlikti keletą užduočių:

- organizuojant Ekspertų grupės sienų ir saugumo informacinių sistemų klausimais[3] veiklą, įsteigtas **SIS pogrupis** ir **SIRENE**[4] **pogrupis**; SIS pogrupio užduotys – teikti Komisijai ekspertų konsultacijas dėl techninių galimybių, kad būtų tinkamai įgyvendinamos naujosios SIS nuostatos ir funkcijos, taip pat rengiant deleguotuosius aktus; SIRENE pogrupio užduotis – teikti Komisijai ekspertų konsultacijas dėl reikiamų SIRENE procedūrų pakeitimų;

- įsteigtas **komitetas**[5] („SIS-SIRENE policija“ ir „SIS-SIRENE sienos“), kad padėtų Komisijai parengti reikiamus įgyvendinimo aktus; šis komitetas yra pagrindinis sprendimus priimantis organas, kuris tvirtina rekomendacijas, pateiktas SIS ir SIRENE pogrupių ekspertų arba per agentūros eu-LISA surengtus techninius susitikimus.

Komisija aktyviai dalyvauja agentūros eu-LISA rengiamoje veikloje ir techniniuose susitikimuose ir užtikrina įvairių suinteresuotųjų subjektų veiklos koordinavimą, reguliariai rengdama SIS-SIRENE komiteto posėdžius.

2.2.2. Techniniams pokyčiams taikomų reikalavimų nustatymas

Iš pradžių Komisijos ir valstybių narių ekspertai daugiausia dėmesio skiria tam, kad nustatytų centrinės SIS techniniams pokyčiams taikomus reikalavimus pagal naujuosius reglamentus.

Pagrindiniai darbai nustatant reikalavimus, susijusius su SIS nebiometriniais aspektais, buvo baigti 2019 m. balandžio mėn. Pritarus SIS-SIRENE komitetui, punktai, dėl kurių sutarta, buvo arba nusiųsti agentūrai eu-LISA, kad būtų toliau techniniu požiūriu aptariami su valstybėmis narėmis ir įtraukti į technines specifikacijas, arba buvo įtraukti į naujų įgyvendinimo aktų projektus.

Pagal naujuosius SIS reglamentus taip pat reikalaujama gerokai patobulinti SIS biometrinius pajėgumus. Komisijos **Jungtinis tyrimų centras** atliko tris tyrimus, susijusius su naujais SIS biometriniais pajėgumais, pirštų atspaudų ir delnų atspaudų identifikavimu, veido identifikavimu ir DNR analitėmis[6]. 2019 m. birželio mėn. užbaigtuose tyrimuose padaryta išvada, kad šias technologijas SIS naudoti galima, ir pateikta keletas rekomendacijų. Jungtinis tyrimų centras taip pat nuolat padeda Komisijai ir agentūrai eu-LISA per techninio pobūdžio diskusijas su valstybėmis narėmis.

---

3 https://ec.europa.eu/transparency/regexpert/index.cfm?do=groupDetail.groupDetail&groupID=3643&Lang=LT

4 Papildomos informacijos prašymas nacionaliniams perspėjimams.

5 https://ec.europa.eu/transparency/regcomitology/index.cfm?do=List.list&CLX=lt

6 R. Haraksim, J. Galbally, L. Beslay, *Study on Fingermark and Palmmark Identification Technologies for their Implementation in the Schengen Information System*, EUR 29755 EN, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2019 m.;
J. Galbally, P. Ferrara, R. Haraksim, A. Psyllos, L. Beslay, *Study on Face Identification Technology for its Implementation in the Schengen Information System*, EUR 29808 EN, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2019 m.;
A. Angers, D. M. Kagkli, L. Oliva, M. Petrillo, B. Raffael, *Study on DNA Profiling Technology for its Implementation in the Central Schengen Information System*, EUR 29766 EN, Europos Sąjungos leidinių biuras, Liuksemburgas, 2019 m.

2.2.3. Techninių įgyvendinimo priemonių rengimas

Komisija pradėjo rengti įgyvendinimo priemones, visų pirma daugiausia dėmesio skirdama techninėms taisyklėms, susijusioms su raidinių skaitmeninių duomenų įvedimu į SIS ir jų tvarkymu. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje valstybės narės ir Komisija iš esmės susitarė dėl pagrindinių tų įgyvendinimo priemonių aspektų. Komisija ketina pradėti priėmimo procedūrą 2020 m. Per 2020 m. Komisija, remdamasi Jungtinio tyrimų centro rekomendacijomis ir agentūros eu-LISA surengtų šios srities techninio pobūdžio diskusijų rezultatais, ketina atnaujinti galiojantį įgyvendinimo aktą dėl biometrinių duomenų kokybės[7].

2.2.4. Atnaujintos SIRENE vadovo versijos rengimas

SIRENE vadovas[8] – tai įgyvendinimo aktas, kuriuo nustatytos procedūros, taikytinos keitimuisi su SIS perspėjimais susijusia papildoma informacija. Kadangi naujuosiuose reglamentuose nustatyti skirtingi įgyvendinimo etapai, atnaujintą SIRENE vadovo versiją reikia užbaigti rengti dviem etapais:

- **I etapas** susijęs su pakeitimais, kurių reikia valstybėms narėms ir Europolui keičiantis papildoma informacija; šią peržiūrą reikia užbaigti, kol Europolas techniškai prisijungs prie SIRENE tinklo (tai padaryti planuojama 2020 m.);

- **II etapas** susijęs su visiškai atnaujinta SIRENE vadovo versija, įskaitant visas naujas procedūras, kurių reikalaujama pagal naujuosius reglamentus.

Per I etapą Komisija parengė pasiūlymą dėl dabartinio SIRENE vadovo peržiūros ir pateikė jį diskusijoms per 2019 m. rugsėjo 12 d. vykusį komiteto posėdį. Komisija ketina užbaigti peržiūrą per 2020 m., kol Europolas techniškai prisijungs prie SIRENE tinklo.

Kalbant apie reikiamus II etapo pokyčius, Komisija kartu su SIRENE pogrupiu išanalizavo naujoms SIRENE procedūroms arba keliose srityse šiuo metu taikomų procedūrų atnaujinimams taikomus reikalavimus. Planuojama surengti keletą su ataskaitiniu laikotarpiu nesusijusių posėdžių, kad iki 2020 m. pradžios būtų pasiektas bendras susitarimas dėl pagrindinių nuostatų esmės. Kai susitarimas dėl nuostatų esmės bus pasiektas, reikės atlikti toliau nurodytus veiksmus:

- naujas arba peržiūrėtas procedūras įtraukti į peržiūrėtą SIRENE vadovą, taip pat aptarti ir patvirtinti komitete (Komisijos vykdoma veikla);

- atnaujinti SIRENE biurų keitimosi duomenimis technines specifikacijas (agentūros eu-LISA vykdoma veikla);

- atnaujinti nacionalines SIRENE darbo srauto sistemas pagal keitimosi duomenimis technines specifikacijas (valstybių narių ir Europolo vykdoma veikla).

---

[7] 2016 m. rugpjūčio 4 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2016/1345 dėl minimalios pirštų atspaudų įrašų duomenų kokybės standartų antrosios kartos Šengeno informacinėje sistemoje (SIS II) (pranešta dokumentu Nr. C(2016) 4988). OL L 213, 2016 8 6, p. 15.

[8] 2017 m. rugpjūčio 31 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas (ES) 2017/1528, kuriuo pakeičiamas Įgyvendinimo sprendimo 2013/115/ES priimti antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II) SIRENE vadovą ir kitas įgyvendinimo priemones priedas (OL L 231, 2017 9 7, p. 6).

2.3. eu–LISA

2.3.1. Planavimas ir biudžetas

eu-LISA planuoja pradėti veiklą dviem etapais:

- **I etapas.** 2019 m. gruodžio mėn. bus parengta diegti pirmoji oficiali versija. Įdiegus šią versiją Europolas galės visapusiškai naudotis SIS ir bus sudarytos sąlygos Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai techniškai prisijungti prie SIS;

- **II etapas.** 2021 m. gruodžio mėn. bus pristatyta ir pradės veikti antroji oficiali versija su visais pakeitimais dėl naujųjų reglamentų. Iki tol agentūra eu-LISA planuoja atlikti keturias bandymų serijas.

Pagal Reglamento (ES) 2018/1861 5 straipsnio 3 dalį agentūrai eu-LISA skirta 31 098 000 EUR suma, kad būtų atlikti reikalingi techniniai patobulinimai, susiję su centrine SIS ir Ryšių infrastruktūra, taip pat vykdoma susijusi mokymo veikla. Šioje padėties ataskaitoje dar nepateikiama išsami patirtų išlaidų apžvalga, nes pirmasis ataskaitinis laikotarpis labai trumpas.

2.3.2. Koordinavimo veikla

Agentūra eu-LISA nusprendė atskirti techninio pobūdžio diskusijas, susijusias su naujų biometrinių SIS pajėgumų įgyvendinimu, nuo diskusijų, kurios yra susijusios su nebiometrinių SIS aspektų pokyčiais. Agentūros eu-LISA ir jos rangovų veikla, susijusi su abiejų sričių techniniais pokyčiais, koordinuojama taikant dvigubą programų valdymo forumo (angl. *Program Management Forum*, PMF) struktūrą („**AFIS PMF**“, kurį naudojant tvarkomi su biometrika susiję klausimai, ir „**SIS Recast PMF**“, kuris naudojamas tvarkant nebiometrinius aspektus). PMF struktūros naudotojai – Komisija, visų valstybių narių ir agentūrų projektų vadovai ir agentūros eu-LISA projekto grupė.

2.3.3. Centrinės SIS nebiometrinių aspektų techninių specifikacijų rengimas

Agentūra eu-LISA pagrindinę veiklą, susijusią su SIS nebiometriniais aspektais, pradėjo 2019 m. gegužės mėn., kai SIS pogrupis parengė reikalavimų sąrašą ir kai SIS-SIRENE komitetas gerokai pasistūmėjo rengdamas technines įgyvendinimo priemones. Pirmasis Naudotojui skirtų reikalavimų dokumentas visiems suinteresuotiesiems subjektams pristatytas 2019 m. rugsėjo 2 d. Pirmąją sąsajos kontrolės dokumento ir (arba) išsamių techninių specifikacijų versiją agentūra eu-LISA pateiks 2019 m. spalio mėn. Su šiomis specifikacijomis susijusius darbus planuojama užbaigti iki 2020 m. pradžios.

Agentūra eu-LISA, pasirašydama preliminariąją sutartį dėl veikiančios SIS techninės priežiūros, kartu pasirašė ir konkrečias sutartis dėl centrinės SIS tobulinimo.

2.3.4. Centrinės SIS biometrinių aspektų techninių specifikacijų rengimas

Centrinės SIS biometrinis komponentas (SIS AFIS) pradėjo veikti 2018 m. kovo mėn. Pagal naujuosius SIS reglamentus reikalaujama atlikti svarbius dabartinės AFIS pakeitimus. Visų pirma, biometrinė paieška bus papildyta naujomis daktiloskopinių duomenų (delnų atspaudų ir latentinių atspaudų) kategorijomis. Taip pat naujaisiais SIS reglamentais reikalaujama, kad valstybės narės visomis operatyvinėmis aplinkybėmis turėtų galimybę naudotis pirštų atspaudų paieškos funkcija.

Agentūra eu-LISA pradėjo įgyvendinti „AFIS II etapo projektą“ (angl. „AFIS Phase 2 project“), kad pagal tuos reikalavimus toliau tobulintų SIS AFIS. Visų pirma, įgyvendinant projektą daugiausia dėmesio skiriama plėtotės etapo „Analizė ir planavimas“ aspektams, kurie apima parengiamuosius darbus, susijusius su projekto inicijavimu, reikalavimais, specifikacijomis, taip pat preliminarų SIS AFIS II etapo planavimą. Naudotojui skirtų reikalavimų dokumentas ir sąsajos kontrolės dokumentas ir (arba) išsamios techninės specifikacijos bus baigti rengti iki 2019 m. pabaigos. Antrasis etapas „Įgyvendinimas“ prasidės 2020 m. pradžioje.

2.4. Valstybės narės

2.4.1. Taikymo sritis

Į šią ataskaitą įtrauktos tik tos valstybės narės, kurios šiuo metu yra prisijungusios prie SIS. Ataskaita apima visas ES valstybes nares, išskyrus Airiją ir Kiprą, ir keturias Šengeno asocijuotąsias šalis (30 valstybių)[9]. Pagal susitarimo dėl išstojimo nuostatas ataskaita taip pat apima Jungtinę Karalystę.

2.4.2. Biudžetas

Pagal Reglamento (ES) 2018/1861 5 straipsnio 4 dalį valstybėms narėms skiriama papildoma bendra 36 810 000 EUR išmoka, kuri turi būti skirta greitam ir veiksmingam atitinkamų nacionalinių sistemų naujovinimui. Pirmoji 18 405 000 EUR suma išmokėta 2019 m.

2.4.3. Esama padėtis, diegiant SIS AFIS (planuojama užbaigti iki 2020 m. pabaigos)

Komisija paprašė valstybių narių per birželio 13 d. vykusį komiteto posėdį informuoti apie esamą padėtį, joms rengiantis diegti SIS AFIS. Atsakė visos valstybės narės. Iki ataskaitinio laikotarpio pabaigos (2019 m. rugsėjo 30 d.) padėtis atrodė taip:

- 19 valstybių narių jau įdiegė AFIS paieškos funkciją;
- 3 valstybės narės planavo įdiegti AFIS paieškos funkciją dar 2019 m.;
- 2 valstybės narės planavo įdiegti AFIS paieškos funkciją 2020 m.;
- 6 valstybės narės, užpildžiusios klausimyną, nepateikė išsamaus diegimo grafiko; per kitą ataskaitinį laikotarpį (nuo 2019 m. spalio 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d.) Komisija atidžiai stebės, kaip šios valstybės įgyvendina reikalavimus.

2.4.4. Pasirengimas visiškai įgyvendinti naująjį teisinį pagrindą (planuojama užbaigti per 2021 m.)

Labai svarbu, kad valstybės narės atliktų parengiamuosius darbus, nes datą, nuo kurios pradės veikti naujoji SIS, Komisija gali nustatyti tik valstybėms narėms pranešus, kad jos įgyvendino visas būtinas technines ir teisines priemones.

[9] Klausimynus užpildžiusių valstybių narių sąrašas: Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Islandija, Ispanija, Italija, Latvija, Lenkija, Lichtenšteinas, Lietuva, Liuksemburgas, Kroatija, Malta, Nyderlandai, Norvegija, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Vengrija, Vokietija.

Reikia pažymėti, kad valstybės narės vis dar atlieka pradinio etapo darbus, nes pradėti visapusiškai kurti nacionalines sistemas valstybės narės galės tik tada, kai bus parengtos centrinės SIS pokyčių specifikacijos ir bus baigti rengti techniniai dokumentai (2020 m. pradžioje).

Komisija paprašė valstybių narių, užpildant 2019 m. liepos 11 d. klausimyną, informuoti apie nacionaliniu lygmeniu atliktus parengiamuosius darbus. Atsakė visos susijusios valstybės narės. Valstybių narių buvo paprašyta pateikti informacijos šiose srityse:

- projektų planavimo ir valdymo;
- vidaus koordinavimo;
- poveikio biudžetui, žmogiškiesiems ištekliams, veiklos organizavimui ir nacionalinės teisės aktams vertinimo.

Projektų planavimo srityje beveik pusė valstybių narių (14 respondenčių) jau pradėjo rengti arba parengė planą ir nustatė atitinkamus jo etapus; kita pusė (16 respondenčių) planuoja atlikti šią užduotį iki 2019 m. pabaigos – 2020 m. pradžios. Be to, dauguma valstybių narių (24 respondentės) subūrė arba netrukus suburs konkrečiam projektui skirtą grupę ir paskyrė projekto vadovą; penkios valstybės narės SIS įgyvendinimą valdys pasitelkdamos iki šiol veikusius skyrius ar grupes, o viena valstybė narė dar nepaaiškino, kaip ji valdys įgyvendinimą nacionaliniu lygmeniu. Dauguma respondenčių (26) ketina skatinti kompetentingų nacionalinio lygmens institucijų bendradarbiavimą.

Poveikio vertinimo srityje šiuo metu valstybių narių pasirengimo lygis skiriasi[10]:

<u>poveikio biudžetui vertinimas</u>

- 18 valstybių narių atliko vertinimą 2019 m.;
- 8 valstybės narės užbaigs vertinimą 2020 m.;
- 2 valstybės narės pradės vertinimą 2020 m.;

<u>žmogiškųjų išteklių poreikių vertinimas</u>

- 9 valstybės narės atliko vertinimą 2019 m.;
- 9 valstybės narės užbaigs vertinimą 2020 m.;
- 5 valstybės narės pradės vertinimą 2019 m. pabaigoje – 2020 m. pradžioje;

<u>veiklos organizavimo poreikių vertinimas</u>

- 7 valstybės narės atliko vertinimą 2019 m.;

[10] Ne visos valstybės narės galėjo pateikti konkretų kiekvienos klausimyne aptariamos kategorijos vertinimą.

- 9 valstybės narės užbaigs vertinimą iki 2020 m.;

- 10 valstybių narių informavo, kad jos pradės vertinimą 2019 m. pabaigoje – 2020 m. pradžioje;

poveikio nacionalinės teisės aktams vertinimas

- 9 valstybės narės atliko vertinimą 2019 m.;

- 12 valstybių narių užbaigs vertinimą 2020 m.;

- 1 valstybė narė užbaigs vertinimą 2021 m. pradžioje.

Komisija ir toliau atidžiai stebės valstybių narių vykdomus parengiamuosius darbus, reguliariai rengdama SIS-SIRENE komiteto posėdžius.

2.5. Agentūros

Šioje ataskaitos dalyje dėmesys skiriamas Europolo ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros atliktiems parengiamiesiems darbams, nes nuostatos, turėsiančios poveikio šioms agentūroms, bus pradėtos taikyti dar iki 2019 m. pabaigos (patenka į pirmąjį įgyvendinimo etapą).

Eurojustui įtakos turėsiantys pakeitimai yra minimalūs ir bus taikomi tik nuo 2021 m. pabaigos. Todėl į dabartinę padėties ataskaitą Eurojusto atliekami parengiamieji darbai neįtraukti.

2.5.1. Europolas

Europolas pagal dabartinius SIS reglamentus jau yra SIS naudotojas. Naujuosiuose reglamentuose Europolui numatyti šių dviejų sričių pakeitimai:

- prieiga prie visų kategorijų SIS perspėjimų ir

- prisijungimas prie SIRENE tinklo.

Naujosios nuostatos taikomos nuo 2019 m. pabaigos.

Per pirmąjį ataskaitinį laikotarpį Europolas atnaujino savo dabartinę sąsają, kad galėtų naudotis SIS perspėjimais per Bendrą paieškos sistemą; ji bus pradėta diegti nuo 2019 m. gruodžio mėn. Įgyvendinimas užbaigtas, o komponentų veikimo bandymus su agentūra eu-LISA ketinama atlikti 2019 m. ketvirtąjį ketvirtį.

Europolas siekia pasirengti prisijungti prie SIRENE tinklo iki 2020 m. pabaigos. Planuojama, kad SIRENE funkcija bus įdiegta Europolo priimamajame skyriuje / operatyviniame centre, kuris veikia visą parą be išeiginių. Europolas planuoja į savo keitimosi pranešimais sistemą SIENA (Saugaus keitimosi informacija tinklo programą) įdiegti SIRENE pašto perdavimo serverį, kad būtų užtikrintas duomenų vientisumas ir efektyvus darbo srautas.

Europole taip pat atlikti šie parengiamieji darbai:

- 2019 m. pakoreguotos Europolo vidaus procedūros, jas papildant naujais pajėgumais, susijusiais su visiška prieiga prie SIS; 2020 m. bus toliau atliekami atnaujinimai, kad būtų galima prisijungti prie SIRENE pašto perdavimo serverio ir papildomai keistis informacija;

- surengti mokomieji vizitai į SIRENE biurus ir surinkta geriausios patirties pavyzdžių, ir

- pradėtos išankstinės konsultacijos su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu.

Europolo biudžetą, skirtą prieigai prie visų kategorijų SIS perspėjimų išplėsti, sudaro 70 596 EUR.

2.5.2. Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra

Pagal naujuosius SIS reglamentus Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros išsiųsti būrių (grupių) nariai nuo 2019 m. pabaigos turi teisę naudotis visų kategorijų SIS perspėjimais. Šių būrių (grupių) nariai turi prisijungti prie SIS, naudodamiesi technine sąsaja, kurią įdiegia ir prižiūri Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra.

Tuo tikslu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra 2019 m. parengė ir patvirtino projektą, kurį sudaro toliau išvardytos dalys:

- sistemos, kurią sudaro techninė sąsaja, esanti Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros būstinėje, prie duomenų bazės prisijungti padedančios internetinės programėlės ir mobiliosios programėlės kūrimas;

- įrangos diegimas;

- procedūrų ir taisyklių, kaip naudotis sistema, įskaitant ryšių kanalus, taisykles ir bendradarbiavimą su prieglobos valstybių narių institucijomis, rengimas; ir

- galutinių naudotojų mokymas.

Planuojama, kad projekto įgyvendinimas truks 25 mėnesius, numatant galimybę teikti užklausas SIS praėjus 19-ai mėnesių (iki 2021 m. vidurio). Paskutinieji šeši mėnesiai bus skirti vien mobiliosios programėlės kūrimui.

Ataskaitiniu laikotarpiu Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūroje taip pat atlikti šie darbai:

- paskirti projektų vadovai ir sudarytas iniciatyvinis komitetas, 2019 m. rugsėjo 18 d. iniciatyvinio komiteto parengtas ir patvirtintas veiklos procesų scenarijus;

- užmegzti bendradarbiavimo ryšiai su agentūra eu-LISA, ir

- pradėtos konsultacijos su duomenų apsaugos pareigūnu.

Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūros skaičiavimais, visam projektui skirtas biudžetas – 3 489 200 EUR, o metinės pasikartojančios išlaidos – 212 000 EUR.

3. IŠVADOS

Per pirmąjį ataskaitinį laikotarpį (2019 m. sausio 1 d. – rugsėjo 30 d.) įvairūs suinteresuotieji subjektai padarė didelę pažangą siekdami laikantis nustatytų orientyrų įgyvendinti naujuosius SIS reglamentus.

1) **I įgyvendinimo etapas (2019 m. pabaiga)**: agentūra eu-LISA atliko būtinus parengiamuosius darbus ir suteikė Europolui visapusišką prieigą prie SIS, taip pat sudarė sąlygas Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrai prisijungti prie SIS; nuo 2019 m. pabaigos Europolas turės prieigą prie visų kategorijų SIS perspėjimų; Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra suteikė finansavimą ir inicijavo projektą, kurį įgyvendinant 2021 m. jos būriams (grupėms) bus sudarytos sąlygos naudotis SIS.

2) **II įgyvendinimo etapas (2020 m. pabaiga)**: ataskaitinio laikotarpio pabaigoje 19 valstybių narių įsidiegė pirštų atspaudų paieškos funkciją; 11 valstybių narių dar turi įsidiegti šią funkciją iki 2020 m. pabaigos.

3) **III įgyvendinimo etapas (2021 m. pabaiga):** ataskaitiniu laikotarpiu Komisija ir agentūra eu-LISA koordinavo veiklą, kad būtų parengtos visapusiškam naujųjų SIS reglamentų gyvendinimui būtinos įgyvendinimo priemonės ir techninės specifikacijos; planuojama, kad pagrindiniai parengiamieji darbai bus baigti iki 2020 m. pradžios, kad valstybės narės turėtų pakankamai laiko pradėti įgyvendinti nacionalinius įgyvendinimo projektus; valstybės narės pradėjo nacionalinio lygmens parengiamuosius darbus, kad iki 2021 m. pabaigos būtų pasirengusios sistemos veikimo pradžiai.

Naujųjų SIS reglamentų įgyvendinimas glaudžiai susijęs su sienų apsaugai ir saugumui skirtų informacinių sistemų sąveikumo įgyvendinimu. Komisija kartu su agentūros eu-LISA valdyba ir Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūra sukūrė mechanizmą, kurį taikant stebima įgyvendinant visus tarpusavyje susijusius projektus padaryta pažanga ir ankstyvuoju etapu nustatomos visos problemos.

Kitoje padėties ataskaitoje, kuri turi būti parengta 2020 m. gruodžio 28 d., bus apžvelgiami ištisi metai ir aptariama per kitą ataskaitinį laikotarpį (nuo 2019 m. spalio 1 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d.) suinteresuotųjų subjektų vykdyta veikla.